

När de döda krävde sitt igen.

Gotlandssågen av HALVAR LEKARE.

Gamle dagakarlen Södervall bodde så att man knappast kunde räkna honom som tillhörande någon socken, nästan mitt på gränsen mellan Alskog och Gardå. Enligt jordeböckerna skulle hans lilla, halvt fallfärdiga koja ha sitt säte inom Alskogs hank och stór, fast han inte hade så stor gemenskap med denna sockens bebyggare. Han hade sitt mesta göra med Gardaborna och räknades halvt om halvt som sådan.

Fattigt och eländigt hade det jämt varit, där hos Södervalls. Baranskaran hade varit stor, och när den sista av ungarna blivit flygfärdig, voro de gamla så gott som utarbetade och dugde knappt till ett ärligt dagsverke. Södervall fick då och då något arbete av den lindrigare arten hos någon bonde i Gardå. Som de nu voro blott två munnar att mätta, så klarade han den viktiga frågan om det dagliga brödet på det gamla vanliga viset: ur hand i mun.

Denna vinter hade varit ovanligt sträng, med mycken snö och sark kyla, och tillfällena till arbetsförtjänst hade varit minimala. Södervall och hans gumma hade ofta fått leva på inknappad stat, men det voro de vana vid sedan gammalt, fast, inte gick det så bra nu som förr; åldern tog ut sin rätt, så att krafterna blevo därefter.

Långa, sultna Mars — som det förr hette — hade gått och April hade kommit med blidare vindar som hastigt smälte undan drivorna.

Södervall tinade upp och gick nu dagligen hos Guffridebonden och gonade i hans nyodling, påtande med alla stenar och stubbar som funnos där. Inte orkade han så mycket, då det gällde en stor sten eller stubbe, men envis och arbetsam som han var, Södervall, så fick han så småningom bättre hyvs på den ena jordbiten efter den andra. Vid undandanskaffandet av ett mindre stenröse hittade han en dag en stenyxa, och en tingest som såg ut som en större, rund solja av en metall som såg ut att vara ett mellanting av koppar eller mässing.

På hemvägen var han inne hos sin arbetsgivare och kom då att nämna fyndet av yxan, spännet förteg han, ty en närighetens instinkt sade honom, att det var bäst att tåga med detta fynd, till dess han fick vetskap om vad slags metall spännet var gjort av.

Guffridebonden blev intresserad av yxan och bjöd Södervall 1 riksdaler för den, men Södervall var just inte pigg att sälja, den här gången.

Men hur de ackorderade så fick Guffridebonden yxan och Södervall gick hem, en lop rågmjöl rikare.

Det var priset på yxan.

Men efter den aftonen var det slut med friden i Södervalls koja. Vorenda kväll, efter det solen dalat och kvällens mörker lägrat sig kring knutarna, blev det oroligt utanför knutarna. Det tisslade och tasslade, de skarapade i väggarna och de lät som om någon försökte sig på att komma in. Våret var det när tolvslaget var inne, då blev det ett rysligt liv utanför och den lilla kojans gungade fram och tillbaka, precis som om de osynliga tänkte vråka kull den.

Gubben Södervall trodde till att börja med, att det var några illfundiga poj-

kar som illfånades där ute, och som han inte var den som lät sig skrämmas av några osnutna spolingar, så gammal han var, så hade han nappat till sig sin stödiga enpåk och rusat ut i mörkret och hojtat och svurit. Efter flera, upprepade utfall hade han till sist kommit underfund med att det var osynliga makter som drevo sitt spel i de mörka nätterna:

Och det var naturligtvis för spännets och yxans skull. De som en gång i tiden ägt dessa föremål, krävde nu tydligt igen dem.

Med svidande sinne och hjärta gick Söderman en dag till Guffridebonden med rågmjölet, och bad denne, för själ och pina, att låta bytet gå tillbaka. Efter många om och men fick han det, och var han inte sen att gå till odlingen och gräva ner både yxan och spännet på den plats han hittat sakerna.

Och lugnet och friden återkom vid hans koja.

Yxan och spännet ligga väl ännu där, såvida ingen av senare tiders barn hittat dem.

LÄTTA ÖVERDRIFTER — FISKARE EMELLAN.

— I Norrland är det så gott om fisk i floderna att man kan ösa upp dem med ett ämbar.

— Där jag brukar sitta och meta är det så mycket fisk att man måste skyffla bort dem för att komma åt ett ämbar vatten.

— Och fisken var så stor, förstår du, att dom andra inte ville att jag skulle dra upp den för dom trodde att båten skulle sjunka.

— Precis det samma hände mej, när jag for med Kungsholm över Atlanten.

— Jag fick uppe i Angermanland en gång en lax, som jag höll på och arbetade med i två timmar innan jag fick'en i land...

— Ha, ha, ha — den var 65 kilo va?

— Försök inte — det är ingen lögnhistoria. Jag vägrade aldrig fisken. Men när jag lyfte den ur sjön, så sjönk vattnet fyra tum.

KARSLÖKAR EMELLAN.

— Du, jag hade en friarannons inne i går.

Så, fick du några svar?

— Ja, åtta, alla från män.

— Vad för något, från män?

— Ja, som skrev att jag kunde få deras fruar.

POLITISK GRAMMATIK.

En Londontidning har gjort följande definitioner:

Sozialism: Om du har två kor ger du den ena till din granne.

Facism: Om du har två kor ger du båda till regeringen, som ger dig en del av mjölken.

Nazism: Du behåller korna och ger mjölken till regeringen, som säljer en del av den till dig.

Kommunismen: Regeringen skjuter dig och behåller båda korna.

Nev Dealism: Regeringen skjuter den ena kon, mjölkar den andra och håller mjölken i avloppet.